

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy:	ZŠ Vyškov, Na Vyhlídce 12, příspěvková organizace
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.4.00/21.3425
Název materiálu:	VY_12_INOVACE_02_VI_29_Alois Jirásek
Tematický okruh:	I/2 Čtenářská a informační gramotnost
Ročník:	IV. - V.
Autor:	Mgr. Lenka Hudcová
Datum tvorby:	Březen 2013

Anotace:	Materiál je určen pro zopakování a prohloubení učiva vlastivědy.
Zdroje:	<i>Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Alois Jirásek</i> [online]. c2013 [citováno 30. 03. 2013]. Dostupný z WWW: < http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Alois_Jir%C3%A1sek&oldid=10040802 >
Pomůcky:	Psací potřeby, pracovní list, text (lze promítnout prostřednictvím interaktivní tabule nebo nakopírovat žákům).

Zkušenosti z pilotáže:	Předložený text byl pro žáky dobře srozumitelný, odpovědi v textu vyhledali správně a správně doplnili do pracovního listu. Materiál jsme následně v hodině českého jazyka a literatury doplnili o ukázkou – četba z knihy Aloise Jiráskova <i>Staré pověsti české</i> .
------------------------	--

ALOIS JIRÁSEK

Alois Jirásek byl významným českým prozaikem, dramatikem, ale i politikem. Proslavil se především jako autor historických románů.

Alois Jirásek pocházel ze starého selského rodu. Narodil se ve východočeském Hronově 2. srpna 1851 jako jeden z mnoha dětí otce Josefa Jiráska a matky Vincencie Jiráskové. Staršími sourozenci byli Helena, Josef, Emílie; mladší sourozenci byli Rudolf, Žofie, Božena, Adolf a Antonín. Alois Jirásek studoval na německém gymnáziu v Broumově, na českém gymnáziu v Hradci Králové a na pražské univerzitě, kde vystudoval historii. Po studiích žil čtrnáct let v Litomyšli, kde působil jako profesor dějepisu a zeměpisu na gymnáziu.

V roce 1888 přesídlil Alois Jirásek do Prahy. Zde pokračoval v pedagogické práci, ale i v literární činnosti. Výhradně literární tvorbě se však věnoval až v penzi od roku 1909.

V politické oblasti se zasazoval o samostatnost českého národa, proto v roce 1917 podepsal *Manifest českých spisovatelů*, což bylo prohlášení podporující právě politické úsilí o státní samostatnost. V sobotu 21. prosince 1918 dokonce projevem vítal prezidenta Masaryka na nádraží v Praze, při jeho návratu do vlasti. V nově vzniklé Československé republice se pak stal poslancem Revolučního národního shromáždění Republiky československé a v parlamentních volbách roku 1920 získal senátorské křeslo v Národním shromáždění. Senátorem byl až do roku 1925.

Přes jeho politickou aktivitu je přesto známý spíše jako spisovatel. K jeho nejznámějším dílům patří především *Staré pověsti české*, což je známý soubor pověstí od praotce Čecha, zahrnující dobu knížat, husitství a sahající až k Bílé hoře, který vyšel poprvé roku 1894. Známé jsou i jeho historické romány – *F. L. Věk*, *Temno*, *Psohlavci*, *U nás*. Psal ale i divadelní hry s historickým námětem – např. *Jan Hus*, *Jan Žižka* nebo *Jan Roháč*. Veselohra *Rettigová* je věnována památce známé české vlastenecké autorky a kuchařky. Další známou divadelní hrou je *Lucerna* – pohádkové drama, které spojuje svět postav reálných a pohádkových. Několikrát byl navržen na Nobelovu cenu za literaturu (a to v letech 1918, 1919, 1921 a 1930).

Zemřel 12. března 1930 v Praze, pohřben byl však v rodném Hronově.

PRACOVNÍ LIST

1. Jak se jmenovali rodiče Aloise Jirásky?

2. Kolik sourozenců měl Alois Jirásek a jak se jmenovali?

3. Jak se živil Alois Jirásek po studiích v Litomyšli?

4. Jakým činem projevili svoji podporu vzniku samostatného českého národa?

5. Potkal se Alois Jirásek někdy s prvním prezidentem ČSR T. G. Masarykem?

6. Které z jeho nejznámějších děl poprvé vyšlo roku 1894 a o čem toto dílo pojednává?

7. Kolikrát a ve kterých letech byl A. Jirásek navržen na Nobelovu cenu za literaturu?

PRACOVNÍ LIST (ŘEŠENÍ)

1. Jak se jmenovali rodiče Aloise Jiráska?

Rodiči Aloise Jiráska byli Josef Jirásek a Vincencie Jirásková.

2. Kolik sourozenců měl Alois Jirásek a jak se jmenovali?

Alois Jirásek měl 8 sourozenců - starší Helenu, Josefa, Emílii a mladší Rudolfa, Žofii, Boženu, Adolfa a Antonína.

3. Jak se živil Alois Jirásek po studiích v Litomyšli?

Po studiích se 14 let v Litomyšli živil jako profesor dějepisu a zeměpisu.

4. Jakým činem projevil svoji podporu vzniku samostatného českého národa?

Roku 1917 podepsal Manifest českých spisovatelů.

5. Potkal se Alois Jirásek někdy s prvním prezidentem ČSR T. G. Masarykem?

Ano, 21. prosince 1918 ho vítal projevem v Praze na nádraží.

6. Které z jeho nejznámějších děl poprvé vyšlo roku 1894 a o čem toto dílo pojednává?

Je to dílo Staré pověsti české – soubor pověstí pojednávající o historii našeho národa od praotce Čecha, zahrnující dobu knížat, husitství a sahající až k Bílé hoře.

7. Kolikrát a ve kterých letech byl A. Jirásek navržen na Nobelovu cenu za literaturu?

Byl nominován celkem čtyřikrát - v letech 1918, 1919, 1921 a 1930.